

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว12101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง ดินอุ้มน้ำแตกต่างกันหรือไม่ (2)

ครูผู้สอน ครูขวัญชума เพชรนุ้ย

ขวดพลาสติกใสส่วนบน

ดิน

ผ้าพันแผลมัดปากขวด
รัดด้วยยางรัดของ

ขวดพลาสติกใสส่วนล่าง

คำถามชวนคิด

ผลการทดลองเมื่อวัดระดับความสูงของน้ำ

ในแก้วที่ไหลผ่านออกมาจากดินของแต่ละกลุ่ม
ได้ผลเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

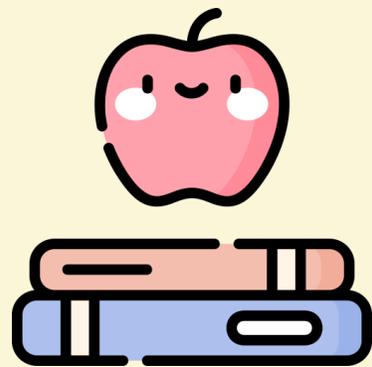

คำถามชวนคิด

ระดับความสูงของน้ำในแก้วที่ไหลผ่านออกมา
จากดินมีความสัมพันธ์กับสมบัติการอุ้มน้ำของดิน
หรือไม่ อย่างไร

กิจกรรมที่ 2

ดินอุ้มน้ำแตกต่างกันหรือไม่

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. **เปรียบเทียบ**สมบัติการอุ้มน้ำของดินในบริเวณต่าง ๆ
2. **ตีความ**หมายข้อมูลและลงข้อสรุปเกี่ยวกับสมบัติการอุ้มน้ำของดินในบริเวณต่าง ๆ

- 1.4 ร่อนน้ำที่ไหลผ่านดินหยุดไหล แล้วเทน้ำที่รองไว้จากขวดพลาสติกใส ส่วนล่างกลับไปในแก้วพลาสติกใสใบเดิม วัดระดับความสูงของน้ำในแก้ว บันทึกผล และนำเสนอ
2. แบ่งหน้าที่และทำตามหน้าที่ที่แบ่งไว้ สังเกตและบันทึกผลตามความเป็นจริง หากมีปัญหาอาจขอความช่วยเหลือจากเพื่อน หรือช่วยเหลือกัน พร้อมบันทึกปัญหาที่เกิดขึ้น
3. แต่ละกลุ่มเปรียบเทียบระดับความสูงของน้ำในแก้วพลาสติกก่อนรินและหลังจากไหลผ่านออกมาจากดิน ร่วมกันพูดคุยและทำความเข้าใจข้อมูลที่บันทึกไว้เกี่ยวกับสมบัติการอุ้มน้ำของดิน บันทึกผล
4. นำเสนอผลการทำกิจกรรม หากมีปัญหาระหว่างการทำงาน ให้เล่าปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา
5. ร่วมกันพูดคุยเพื่อเปรียบเทียบสมบัติการอุ้มน้ำของดินแต่ละบริเวณ บันทึกผล และลงข้อสรุปเกี่ยวกับสมบัติการอุ้มน้ำของดิน

ใบกิจกรรมที่ 2

หน้า 23

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th

วิธีทำ

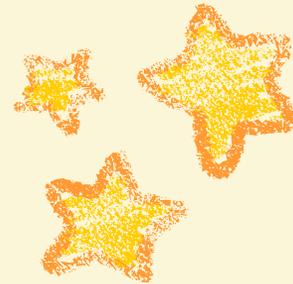
3. แต่ละกลุ่มเปรียบเทียบระดับความสูงของน้ำในแก้ว
พลาสติกก่อนรินและหลังจากไหลผ่านออกมาจากดิน ร่วมกัน
พูดคุยและทำความเข้าใจข้อมูลที่บ้านที่กักไว้เกี่ยวกับสมบัติ
การอุ้มน้ำของดิน บันทึกผล

วิธีทำ

4. นำเสนอผลการทำกิจกรรม หากมีปัญหาระหว่างการทำงาน ให้เล่าปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา

วิธีทำ

5. ร่วมกันพูดคุยเพื่อเปรียบเทียบ
สมบัติการอุ้มน้ำของดินแต่ละบริเวณ
บันทึกผลและลงข้อสรุปเกี่ยวกับ
สมบัติการอุ้มน้ำของดิน

ตรวจสอบความเข้าใจการทำกิจกรรม

นักเรียนจะเปรียบเทียบข้อมูลอะไร

ระดับความสูงของน้ำในแก้วพลาสติกก่อนริน
และหลังจากไหลผ่านออกมาจากดิน

ตรวจสอบความเข้าใจการทำกิจกรรม

นักเรียนจะใช้ข้อมูลจากอะไรในการเปรียบเทียบข้อมูล

ข้อมูลในใบงานที่เคยบันทึกไว้
เกี่ยวกับสมบัติการอุ้มน้ำของดิน

ตรวจสอบความเข้าใจการทำกิจกรรม

นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมอะไรต่อไป

นำเสนอผลการทำกิจกรรม
หากมีปัญหาระหว่างการทำงานให้เล่าปัญหา
และวิธีการแก้ปัญหา

ใบงาน เรื่องสมบัติการอุ้มน้ำของดิน

บันทึกผลการทำกิจกรรม

1. การสังเกตการอุ้มน้ำของดิน

บริเวณที่เก็บดินของกลุ่มตนเอง คือ.....

ระดับความสูงของน้ำในแก้วก่อนรินลงดิน = 10 เซนติเมตร

ระดับความสูงของน้ำในแก้วที่ไหลผ่านออกมาจากดิน = ...เซนติเมตร

2. การเปรียบเทียบระดับความสูงของน้ำก่อนและหลังรินลงดิน

เมื่อรินน้ำลงไปบนดินแล้ว พบว่า น้ำ.....

.....เมื่อวัดระดับความสูงของน้ำ พบว่า มีความสูง

.....เมื่อเทียบกับก่อนรินน้ำลงดิน

แสดงว่า.....ดังนั้น ดินจึงมีสมบัติการอุ้มน้ำ

3. ปัญหาที่พบระหว่างทำกิจกรรม

.....
.....
.....

ใบงาน

หน้า 24

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th

“ดินอุ้มน้ำในกลุ่มชั้น”

กลุ่มที่ .....

บริเวณที่เก็บดิน .....

ระดับความสูงของน้ำในแก้วก่อนรินลงดิน ..... เซนติเมตร

ระดับความสูงของน้ำในแก้วที่ไหลผ่านออกมาจากดิน ..... เซนติเมตร

ปัญหาที่พบระหว่างทำกิจกรรม .....

.....

ร่วมกันพูดคุย
เปรียบเทียบระดับ
ความสูงของน้ำ
ของกลุ่มตนเอง

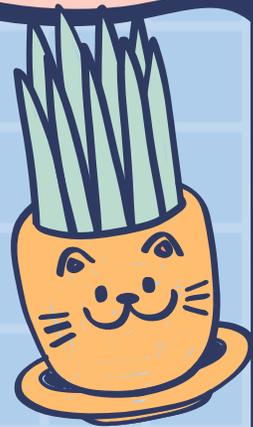

เวที

“หนูน้อยอยากนำเสนอ”

ชวนเพื่อน เปรียบเทียบน้ำ

กลุ่มที่ 1

กลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 3

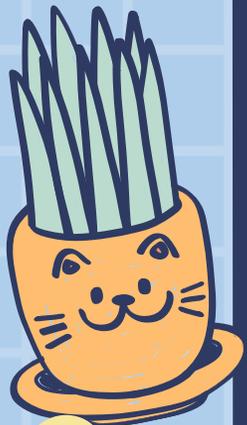
กลุ่มที่ 4

กลุ่มที่ 5

กลุ่มที่ 2

ชวนเพื่อน เปรียบเทียบน้ำ

“ดินอุ้มน้ำในกลุ่มฉัน”

กลุ่มที่ .....

บริเวณที่เก็บดิน .....

ระดับความสูงของน้ำในแก้วก่อนรินลงดิน ..... เซนติเมตร

ระดับความสูงของน้ำในแก้วที่ไหลผ่านออกมาจากดิน ..... เซนติเมตร

ปัญหาที่พบระหว่างทำกิจกรรม .....

.....

4. การเปรียบเทียบการอุ้มน้ำของดินกับกลุ่มอื่น

บริเวณที่เก็บดินของกลุ่มเพื่อน คือ.....

ระดับความสูงของน้ำในแก้วก่อนรินลงดิน = 10 เซนติเมตร

ระดับความสูงของน้ำในแก้วที่ไหลผ่านออกมาจากดิน = ...เซนติเมตร

ดินของกลุ่มตนเองมีสมบัติการอุ้มน้ำ.....เมื่อเทียบกับ

ดินของกลุ่มเพื่อนที่มาจากบริเวณที่ต่างกัน รู้ได้จาก.....

.....
.....
.....

ใบงาน

หน้า 25

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th

ใบงาน เรื่องสมบัติการอุ้มน้ำของดิน หน้า 25

4. การเปรียบเทียบการอุ้มน้ำของดินกับกลุ่มอื่น

บริเวณที่เก็บดินของกลุ่มเพื่อน คือ.....

ระดับความสูงของน้ำในแก้วก่อนรินลงดิน = ... เซนติเมตร

ระดับความสูงของน้ำในแก้วที่ไหลผ่านออกมาจากดิน = ... เซนติเมตร

ใบงาน เรื่องสมบัติการอุ้มน้ำของดิน หน้า 25

ดินของกลุ่มตนเองมีสมบัติการอุ้มน้ำ.....เมื่อเทียบกับ

ดินของกลุ่มเพื่อนที่มาจากบริเวณที่ต่างกัน รู้ได้จาก.....

.....

.....

.....

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- เปรียบเทียบสมบัติการอุ้มน้ำของดิน
กลุ่มตนเองกับกลุ่มของเพื่อน

คำชี้แจงกิจกรรมครู

- ดูแลการทำกิจกรรมของนักเรียนและคอย
ให้คำแนะนำช่วยเหลือการเปรียบเทียบ
สมบัติการอุ้มน้ำของดิน

ชวนเพื่อน เปรียบเทียบน้ำ

อภิปรายผล

การทำกิจกรรม

คำถามชวนคิด

ระดับความสูงของน้ำในแก้วพลาสติก
ก่อนรินและหลังจากไหลผ่านออกมาจาก
ดินของกลุ่มนักเรียนได้ผลอย่างไรเมื่อ
เทียบกับกลุ่มเพื่อน

คำถามชวนคิด

เมื่อวัดระดับความสูงของน้ำในแก้วพลาสติก
ก่อนรินและหลังจากไหลผ่านออกมาจากดิน
พบว่าน้ำส่วนที่เหลือไปอยู่ที่ใด

อยู่ในดิน

คำถามชวนคิด

การที่มีน้ำอยู่ในดินเราเรียกว่าอะไร

ดินมีสมบัติการอุ้มน้ำ

คำถามชวนคิด

สมบัติการอุ้มน้ำของดินหมายถึงอะไร

ความสามารถในการกักเก็บน้ำของดิน

คำถามชวนคิด

ดินที่มีการอุ้มน้ำได้มากน้ำจะไหลผ่าน
จากดินเป็นอย่างไร

น้ำจะไหลผ่านออกมาจากดินได้น้อย

คำถามชวนคิด

ถ้าน้ำที่ไหลผ่านออกจากดินได้มาก
แสดงว่าดินมีสมบัติการอุ้มน้ำอย่างไร

ดินมีสมบัติการอุ้มน้ำได้น้อย

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี   ☆☆ ฉันทำได้บ้าง   ☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่คุณตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
1. พุดขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา ระหว่างการทำกิจกรรม	☆☆☆	☐
2. จัดการปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่าง การทำกิจกรรม	☆☆☆	☐
3. บอกสมบัติการอุ้มน้ำของดิน	☆☆☆	☐
4. เปรียบเทียบความสูงของน้ำ ก่อนและหลังรินลงดิน	☆☆☆	☐

แบบประเมินตนเอง

หน้าที่ 27

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th

แบบประเมินตนเอง หน้า 27

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี ☆☆ ฉันทำได้บ้าง ☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงในตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
3. บอกสมบัติการอุ้มน้ำของดิน	☆☆☆	□

แบบประเมินตนเอง หน้า 27

สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้ดี ☆☆ ฉันทำได้บ้าง ☆ ฉันยังทำได้ไม่ดี

ระบายสีลงในตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
4. เปรียบเทียบความสูงของน้ำ ก่อนและหลังรินลงดิน	☆☆☆	□

สรุปกิจกรรม

กลุ่มที่ 1

กลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 3

กลุ่มที่ 4

กลุ่มที่ 5

สรุปกิจกรรม

ดินในแต่ละบริเวณอาจมีสมบัติการอุ้มน้ำเหมือนหรือแตกต่างกัน โดยสังเกตจากระดับความสูงของน้ำในภาชนะก่อนริน และหลังริน

- ดินที่มีการอุ้มน้ำได้มากน้ำไหลผ่านออกมาจากดินได้น้อย
- ดินที่มีการอุ้มน้ำได้ปานกลางน้ำจะไหลผ่านออกมาจากดินได้ปานกลาง
- ดินที่มีการอุ้มน้ำได้น้อยน้ำไหลผ่านออกมาจากดินได้มาก

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่องจำแนกดิน และประโยชน์ของดินมีอะไรบ้าง (1)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่องจำแนกดินได้อย่างไร และประโยชน์ของดินมีอะไรบ้าง
2. ใบงาน เรื่องการจำแนกดิน และประโยชน์ของดิน
3. ตัวอย่างดินหมายเลข 1 2 และ 3
4. แวนชยาย
5. จานกระดาษ
6. น้ำ
7. ถาด
8. ไม้เขี่ยดิน
9. ช้อนพลาสติก

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

